

Nota van B&W

Onderwerp Programma van Eisen 2015 Stichting Het Cultuurgebouw

Portefeuillehouder dr. Derk Reneman
Collegevergadering 24 juni 2014
Inlichtingen Thessa Syderius
Registratienummer 2014.0027218

Samenvatting

Wij besluiten de verschillende subsidiestromen naar de afzonderlijke instellingen (Pier K, Schouwburg De Meerse/ Duycker en de Bibliotheek Haarlemmermeer) samen te voegen tot één subsidie. Per 1 januari 2015 verlenen wij subsidie voor alle culturele functies van de genoemde instellingen aan één rechtspersoon, te weten Stichting Beheer Cultuurgebouw (per 1 januari 2015 Stichting Het Cultuurgebouw). Deze instellingen hebben gezamenlijk besloten tot een bestuurlijke fusie per 1 januari 2015 (14.071579\secr).

In plaats van de verschillende Programma's van Eisen voor de afzonderlijke stichtingen die zijn gehuisvest in het Cultuurgebouw, is voor 2015 één Programma van Eisen voor alle culturele functies opgesteld. De inhoud van dit Programma van Eisen heeft niet alleen betrekking op de culturele activiteiten in het Cultuurgebouw in Hoofddorp, maar ook op de activiteiten die elders in de gemeente, in de dependances van het Cultuurgebouw, plaatsvinden.

De bestaande labels Pier K, De Meerse, Bibliotheek Haarlemmermeer en Duycker zullen nog wel worden gecommuniceerd naar het publiek als merk, maar verwijzen niet meer naar de bestaande stichtingen waarmee wij in 2014 nog een subsidierelatie hebben. Deze stichtingen zullen bovendien niet meer aangemerkt zijn als kernvoorzieningen. Stichting Het Cultuurgebouw wijzen wij per 2015 aan als kernvoorziening voor alle culturele functies.

Inleiding

Wij onderschrijven de ambitie om te komen tot een optimale samenwerking van de instellingen en zijn er van overtuigd dat door het centraliseren van de subsidie de continuïteit en integraliteit van het culturele programma gewaarborgd wordt. Bij het waarmaken van de ambities van het Cultuurgebouw streeft het college naar een werkwijze die het Cultuurgebouw tot een echte spil in een netwerk van culturele kernen maakt: één van de belangrijke doelen uit onze Cultuurnota *Ruimte voor cultuur, kansen voor ondernemerschap*.

Context

Aangezien wij de ambitie onderschrijven te komen tot een optimale samenwerking van de instellingen, besluiten wij de subsidie voor alle culturele functies te centraliseren. Dit heeft consequenties voor de wijze van subsidiëren: wij stellen één Programma van Eisen op voor 2015 voor alle culturele functies die nu door de bestaande stichtingen worden ingevuld.

Probleemstelling

De huidige subsidies worden verleend aan stichting Pier K, Schouwburg De Meerse/ Duycker en de Bibliotheek Haarlemmermeer. Hiertoe werden jaarlijks afzonderlijke Programma's van Eisen opgesteld.

De instellingen in het Cultuurgebouw hebben zich het afgelopen jaar ingespannen de samenwerking in het Cultuurgebouw verder te versterken. De instellingen in het Cultuurgebouw nemen een volgende stap op weg naar verdere synergie door een bestuurlijke fusie aan te gaan per 1 januari 2015. Dit betekent dat de bestaande stichtingen nog in stand gehouden worden, maar worden aangestuurd vanuit de centrale stichting, Stichting Het Cultuurgebouw.

Doelstelling

Wij verlenen per 1 januari 2015 slechts één subsidie voor alle culturele functies in het Cultuurgebouw aan Stichting Het Cultuurgebouw.

Oplossingen

In plaats van de verschillende Programma's van Eisen voor de afzonderlijke stichtingen die zijn gehuisvest in het Cultuurgebouw, is voor 2015 één Programma van Eisen voor alle culturele functies opgesteld. Het Programma van Eisen hebben wij ingedeeld in zes afzonderlijke culturele functies die een integrale benadering en de spilfunctie moeten bevorderen. Het gaat om een theaterfunctie, poppodiumfunctie, cultuuronderwijsfunctie, bibliotheekfunctie, een erfgoed- en architectuurfunctie en de functie talentontwikkeling. Daarnaast is er een functie-overstijgend deel in het Programma van Eisen benoemd. We besteden in dit Programma van Eisen ook aandacht aan het Cultuurgebouw als slanke organisatie met een bescheiden overhead. We zullen het komende jaar aansturen op het versterken van efficiency-voordelen van de fusie en treden in overleg met Stichting Het Cultuurgebouw over de aanwending hiervan.

Middelen

Het centraliseren van de subsidie voor de culturele functies van het Cultuurgebouw is budgetneutraal.

Juridische aspecten

Op grond van de Algemene Subsidieverordening Haarlemmermeer 2011 kunnen wij, aan een aanvraag om subsidie en de daarbij in te leveren bescheiden, aanwijzingen geven in de vorm van een Programma van Eisen.

Evaluatie

De evaluatie zal verlopen via de reguliere subsidieverleningsmethodiek en de bijbehorende vaststellingsprocedure.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. de bestaande subsidierelaties met Stichting Pier K, Schouburg De Meerse/ Duycker en de Bibliotheek Haarlemmermeer te beëindigen;
2. voor 2015 het bijgevoegde Programma van Eisen Cultuurgebouw vast te stellen;
3. per 1 januari 2015 subsidie te verlenen voor alle culturele functies aan één rechtspersoon, te weten Stichting Beheer Cultuurgebouw (per 1 januari 2015 Stichting Het Cultuurgebouw);
4. deze nota met bijlage ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouder,

dr. Derk Reneman

Bijlage(n)

- Programma van Eisen Cultuurgebouw

gemeente
Haarlemmermeer

Programma van Eisen

2015

Stichting Het Cultuurgebouw

Gemeente Haarlemmermeer

25 juni 2013

INHOUDSOPGAVE

I	TOELICHTING PROGRAMMA VAN EISEN 2015	3
1.	Inleiding	3
2.	Onderdelen en uitgangspunten van het Programma van Eisen.....	3
3.	Financiële richtlijnen voor de kostprijs	6
4.	Verzoek tot subsidieaanvraag	6
5.	Verantwoording (vaststelling subsidie).....	6
II	PROGRAMMA VAN EISEN 2015 PER FUNCTIE	8
	Algemeen.....	8
	Informatieblad Functie- overstijgend.....	9
	Informatieblad Functie 1: Theater.....	11
	Informatieblad Functie 2: Poppodium.....	13
	Informatieblad Functie 3: Cultuureducatie	14
	Informatieblad Functie 4: Bibliotheek.....	16
	Informatieblad Functie 5: Erfgoed en architectuur	18
	Informatieblad Functie 6: Talentontwikkeling.....	19

Bijlage: Toelichting op Sociaal Domein

I TOELICHTING PROGRAMMA VAN EISEN 2015

1. Inleiding

Per 1 januari 2015 wordt voor alle functies in het Cultuurgebouw één subsidie verleend. Het voorliggende Programma van Eisen voor 2015, is dan ook een Programma van Eisen voor alle culturele functies die tot eind 2014 door Bibliotheek Haarlemmermeer, Pier K, Schouwburg De Meerse/ Duycker worden uitgevoerd.

Op 1 januari 2015 zal de *bestuurlijke* fusie van De Meerse-Duycker, Bibliotheek Haarlemmermeer en Pier K een feit zijn. Het realiseren van deze bestuurlijke fusie is een voorwaarde van de gemeente bij het verlenen van de subsidie. Dit houdt op hoofdlijn in dat:

- de Stichting Beheer Cultuurgebouw (SBC) uiterlijk 1 januari 2015 statutair wordt aangepast aan deze bredere opdracht en wordt omgedoopt tot Stichting Het Cultuurgebouw Haarlemmermeer;
- de bestaande of een nieuwe directie vanaf 1 januari 2015 de Raad van Bestuur van deze stichting vormt en de directievoering van Stichting Pier K, Stichting Schouwburg De Meerse (Duycker) en Stichting Bibliotheek Haarlemmermeer overneemt;
- de Raden van Toezicht van Stichting Het Cultuurgebouw en de Stichting Schouwburg De Meerse, Stichting Pier K en Stichting Bibliotheek Haarlemmermeer worden gevormd door één en dezelfde Raad van Toezicht (qua samenstelling en bevoegdheden).

In dit Programma van Eisen gaan we dan ook niet meer uit van activiteiten die zijn gekoppeld aan de nu door ons gesubsidieerde stichtingen, maar van culturele functies. Wij zullen in het verdere Programma van Eisen naar Stichting Het Cultuurgebouw Haarlemmermeer refereren als *het Cultuurgebouw*.

Het Cultuurgebouw vervult de culturele functies die in dit Programma van Eisen staan benoemd niet enkel in het centrale Cultuurgebouw in Hoofddorp, maar ook in de verschillende dependances in andere kernen van Haarlemmermeer.

2. Onderdelen en uitgangspunten van het Programma van Eisen

We onderscheiden voor het Cultuurgebouw de volgende culturele functies:

- Functie-overstijgend : Algemene programmering
- Functie 1 : Theater
- Functie 2 : Poppodium
- Functie 3 : Cultuureducatie
- Functie 4 : Bibliotheek

- Functie 5 : Erfgoed en architectuur
- Functie 6 : Talentontwikkeling

Het Programma van Eisen voor 2015 is opgebouwd uit de volgende twee delen:

- Toelichting op het Programma van Eisen
- Programma van Eisen uitgewerkt per functie in een informatieblad. De informatiebladen bevatten achtergrondinformatie en toelichtingen op het PvE, zoals:
 - de relevante beleidsnota's
 - een beschrijving en/of doelstellingen/effecten per productcluster/activiteit
 - de in de offerte gevraagde informatie

Het doel van deze informatiebladen is het verstrekken van achtergrondinformatie en inzicht te geven in de gemaakte keuzes. Achter elk informatieblad vindt u een schematisch overzicht van de specifieke eisen per functie:

- doelstelling cultuurbeleid
- productclusters (typen activiteiten)
- kostprijs
- activiteiten/ prioriteiten
- kwaliteitseisen/bijzonderheden
- prestatie-indicatoren
- informatie-indicatoren

Uitgangspunten algemeen

- In het Programma van Eisen worden alleen productclusters benoemd die ook daadwerkelijk tot een door de gemeente Haarlemmermeer gesubsidieerde activiteit van het Cultuurgebouw leiden.
- Als beleidsmatige onderbouwing voor dit Programma van Eisen geldt als leidraad het vigerend Cultuurbeleid *Ruimte voor Cultuur, Kansen voor Ondernemerschap*.
- Het Cultuurgebouw vergroot zijn cultureel ondernemerschap door onder andere extra middelen uit de markt te halen, scherpe keuzes te maken in uit te voeren activiteiten en met bestaande activiteiten zo groot mogelijk bereik te realiseren. We werken de 'spelregels' voor cultureel ondernemerschap nader uit in een Handreiking Cultureel Ondernemerschap.
- Subsidie voor bepaalde activiteiten wordt soms voorbehouden aan één bepaalde organisatie. Het Cultuurgebouw is aangewezen als kernvoorziening voor de taken openbare bibliotheek, kunstzinnige vorming en (pop) podiumprogrammering.

- Het Cultuurgebouw zet eventuele exploitatieoverschotten in ten behoeve van de organisatie en haar activiteiten.
- De medewerkers van het Cultuurgebouw zijn gekwalificeerd en houden de ontwikkelingen in het vak bij.
- Het Cultuurgebouw toont in jaarverslagen aan hoe wordt gewerkt aan behoud van kwaliteit van bedrijfsvoering, mede op basis van benchmarking met vergelijkbare organisaties.
- Er is binnen de organisatie van het Cultuurgebouw sprake van eenheid in aansturing en governance. Het Cultuurgebouw organiseert bestuur en toezicht volgens de code Cultural Governance, met speciale aandacht voor het volgende: het bestuur kenmerkt zich door effectiviteit in het realiseren van missie, doelstellingen en door de efficiënte besteding van (publieke) middelen.
- Het Cultuurgebouw streeft naar een slanke organisatie met een bescheiden overhead, waaronder een Raad van Bestuur/ directie met maximaal twee leden.
- Het Cultuurgebouw voert voor de producten in dit Programma van Eisen benoemde culturele functies minstens ieder jaar een klanttevredenheidonderzoek en stuurt de gemeente de uitkomsten hiervan toe.
- Het Cultuurgebouw geeft aan hoe elke culturele functie een bijdrage levert aan de functie cultuuronderwijs. De gemeente is van mening dat cultuureducatie betrekking heeft op alle culturele functies en wil graag dat de verbinding met cultuureducatie vanuit alle disciplines wordt gelegd.

Specifieke uitgangspunten in relatie tot het Sociaal Domein

Als de bijlage treft u een toelichting aan op de ontwikkelingen in het Sociaal Domein in de gemeente Haarlemmermeer. Wij hebben in het kader van de transitie een aantal specifieke uitgangspunten benoemd voor uw organisatie:

- u gaat binnen de kaders van uw Programma van Eisen en de benoemde uitgangspunten innovatief aan de slag met de in de bijlage *"De ontwikkelingen in het Sociaal Domein"* benoemde kansen en accentverschuivingen en kijkt waar er voor u kansen liggen die bijdragen aan de doelstellingen;
- u doet dit niet alleen maar zoveel mogelijk in samenwerking en samenhang met andere organisaties;
- de eisen die wij in ons aanbod stellen in het kader van de ontwikkelingen in het sociaal domein, zijn (nog) beperkt en algemeen. Het is komend jaar vooral aan u om de kansen die het sociaal domein uw organisatie biedt te benutten en daarmee bij te dragen aan de gemeentelijke doelstellingen;
- op een aantal punten verwachten wij heel specifiek samenwerking van u met andere organisaties in de gemeente. We noemen concreet voor dit Programma van Eisen de volgende zaken:
 - Om een gespreid en gevarieerd vakantie-aanbod aan onze inwoners te kunnen bieden verwachten wij van u een gezamenlijke vakantiekalender met de andere grote gesubsidieerde instellingen (in ieder geval zijnde St. Maatvast, Sportservice Haarlemmermeer, St. MeerWaarde, het Cultuurgebouw).

- Vanuit meerdere organisaties vindt ondersteuning van bewonersinitiatieven plaats. Wij verwachten dat u uw aanbod met betrekking tot deze ondersteuning in samenhang met andere aanbieders duidelijk kenbaar maakt.
- Naast uw organisatie zijn er andere organisaties die een makelaarsfunctie hebben op het gebied van zorg en welzijn (netwerkcoaches, sportbuurtcoaches, opbouwwerkers/sociaal makelaars, etc.). Wij verwachten dat u actief samenwerkt met deze organisaties om overlap te voorkomen en synergie te bewerkstelligen. Daarnaast zullen wij ook zelf in 2015 met u en deze partners in gesprek gaan over deze afstemming.
- Ditzelfde geldt voor de ontwikkeling van "matchingsplatforms" waarbij de vraag van de burger gekoppeld wordt aan aanbod van de burger (zie specifiek het functie-overstijgende deel van dit Programma van Eisen, productcluster *Digitale Marktplaats*). Binnen de gemeente zijn wij aan het onderzoeken welk type platform het beste aansluit bij de vraag van de inwoners. Wij vragen u aan te sluiten bij deze ontwikkelingen binnen de gemeente.
- Wij verwachten in de tussentijdse gesprekken/tussenrapportages en het jaarverslag aan de gemeente een uitgebreide toelichting op de activiteiten die u heeft ondernomen op dit gebied. Wij zullen hier mogelijk een aparte bijeenkomst met meerdere organisaties voor beleggen.

3. Financiële richtlijnen voor de kostprijs

De gemeente Haarlemmermeer spant zich in een goed opdrachtgever te zijn en helder te maken wat ze op inhoudelijk en financieel gebied van instellingen nodig heeft om die rol goed te kunnen spelen. Het beleid is uitgewerkt in de nota "Sturing van Maatschappelijke organisaties" en de bijbehorende uitwerkingsnota. Een exploitatiebegroting, geordend naar indirecte en directe kosten in geld en formatie, vormt de basis voor een op uniforme wijze tot stand gekomen integrale kostprijsberekening per productcluster. Bij de berekening moet uitgegaan worden van de netto kosten, dus gecorrigeerd met de opbrengsten van de betreffende productcluster.

Het doel van de kostprijsberekening is, naast inzicht in de kosten van de verschillende productclusters, inzicht te verwerven in de efficiency van een organisatie waarbij inzicht wordt gegeven in de verhouding directe en indirecte kosten (zie ook § 2. Uitgangspunten algemeen). Daarnaast wordt de kostprijs gebruikt bij de vaststelling van de subsidie, wanneer er sprake is van niet geleverde prestaties.

Indexering

Voor 2015 is besloten om indexering toe te passen. Er is daarbij echter afgeweken van het geraamde inflatiepercentage voor huishoudens (CPI) van het Centraal Economisch Plan. Het totale budget is geïndexeerd met 1,2%. Dit is verwerkt in het budget van het Programma van Eisen. Het subsidieplafond voor 2015 voor alle culturele functies komt hiermee op € 15.666.100,-.

4. Verzoek tot subsidieaanvraag

Wij vragen het Cultuurgebouw om de vóór 15 augustus 2014 in te dienen subsidieaanvraag 2015 te baseren op het voorliggende Programma van Eisen, de voorwaarden uit de Algemene subsidieverordening Haarlemmermeer 2011 en het daarbij behorende

Subsidiebeleidskader en verdeelregels. Specifiek noemen wij daarbij de volgende de richtlijnen.

Financieel:

- Een door de Raden van Toezicht van alle fusiestichtingen goedgekeurde exploitatiebegroting;
- Een onderbouwing van de kostprijs per productcluster, conform de bijgevoegde richtlijnen (overzicht directe kosten per productcluster / indirecte kosten van het Cultuurgebouw).

Inhoudelijk:

- Per activiteit (productcluster) een korte schets van de uitvoering van de activiteiten waarin duidelijk wordt hoe rekening is gehouden met de kwaliteitseisen. Deze sluiten aan op de reeds bestaande kwaliteit van het Cultuurgebouw. Er is hier dan ook geen sprake van een gewijzigde vraag van de gemeente.
- Antwoorden te verschaffen op de gestelde vragen in het Programma van Eisen en de informatiebladen en alle andere informatie die het Cultuurgebouw van belang vindt voor een juist beeld over de uitvoering van de activiteiten.
- De aanvraag dient de opbouw van het Programma van Eisen te volgen

5. Verantwoording (vaststelling subsidie)

Aan de verantwoording van de verleende subsidie 2015 worden de eisen gesteld zoals vermeld in de Algemene subsidie verordening Haarlemmermeer 2011 (ASV). Voor de inhoudelijke verantwoording betekent dit:

- Een overzicht van de gerealiseerde prestaties. Het betreft hier het aantal voorstellingen, tentoonstellingen en verhuringen e.d. Uit dit overzicht moet duidelijk worden of de afrekenbare prestaties geleverd zijn conform afspraak.
- Een kwalitatief en kwantitatief verslag van de activiteiten: tellen en vertellen. In het kwalitatieve deel wordt beschreven welke activiteiten zijn uitgevoerd en in welke mate ze hebben bijgedragen aan de bedoelde doelstellingen. Als niet aan alle prestatieafspraken is voldaan, wordt toegelicht hoe dit komt. Daarnaast worden de gegevens van de informatie-indicatoren weergegeven.
- Een rapportage met trends, ontwikkelingen en gebiedsanalyses, zo ver die nog niet zijn beschreven in het ondernemingsplan. Welke ontwikkelingen ziet het Cultuurgebouw die relevant zijn voor het beleid of de uitvoering?

De jaarstukken en de inhoudelijke rapportages dienen de opbouw van het Programma van Eisen te volgen.

II PROGRAMMA VAN EISEN 2015 PER FUNCTIE

ALGEMEEN

De subsidieaanvraag/offerte

Wij vragen het Cultuurgebouw in de offerte per functie en per productcluster een concrete beschrijving te geven van de activiteiten die in 2015 ingezet worden om de doelstelling te bereiken. Daarbij wordt een koppeling gelegd met de prioriteiten en kwaliteitseisen die in het format genoemd worden en waar mogelijk met de ervaringen uit 2013/2014. Ook de gevraagde extra informatie, die in bijgevoegde informatiebladen wordt benoemd, wordt meegenomen. Daar waar geen gemeentelijke prioriteiten worden benoemd horen wij graag welke accenten het Cultuurgebouw in 2015 zelf denkt aan te brengen.

Productclusters

- Ontmoeten en Verbinden
- Digitale marktplaats
- Tentoonstellingen
- Culturele verhuur

Ontmoeten en verbinden

Ontmoeten en debat

Het Cultuurgebouw is een ontmoetingsplaats voor alle groepen van de samenleving. Er wordt ruimte geboden aan lokale initiatieven die het debat starten over maatschappelijke thema's, die aandacht besteden aan voorlichting over complexe, maatschappelijke onderwerpen en bij overige discussies over onderwerpen van lokaal, regionaal of landelijk belang. Stichting Cultuurgebouw organiseert 10 voorlichtingsavonden/debatten in samenwerking met lokale instellingen en presenteert daarnaast een jaarlijks debat over een specifiek thema binnen het Haarlemmermeerse culturele leven.

Week van de amateurkunst

De WAK is een landelijk initiatief waarbij alle amateurkunstenaars gedurende één week in het jaar zich gezamenlijk laat zien en horen. Dat geldt voor zowel de individuele als de in groepsverband actieve amateurkunstenaar. De WAK wordt per gemeente georganiseerd. In Haarlemmeer faciliteert en coördineert het Cultuurgebouw de WAK, onder meer door het organiseren van bijeenkomsten, het verspreiden van een lokale nieuwsbrief en het uitvoeren van de gezamenlijke marketing voor voorstellingen en exposities.

Digitale marktplaats

Het Cultuurgebouw creëert, modereert en onderhoudt een website vanuit de gedachte van een 'digitale marktplaats'. Deze marktplaats heeft tot doel om voor iedere Haarlemmermeerse cultuurliefhebber te betreden en te gebruiken virtuele informatie-, ontmoetings- en uitwisselingsruimte te zijn. Inwoners en culturele organisaties zelf kunnen-in principe zonder tussenkomst van de moderator- vraag & aanbod ten aanzien van hun kunst- en cultuuractiviteiten kenbaar maken. De digitale marktplaats is daarmee een 24/7 geopende ontmoetingsplek waarmee cultuur-geïnteresseerden uit alle kernen van Haarlemmeer (of in Haarlemmeer cultureel actief) over de barrière van de geografische afstand tussen de grote en kleine woonkernen kunnen stappen. De digitale marktplaats staat open voor actief en gratis gebruik door alle inwoners en culturele organisaties in Haarlemmeer – zowel uit de hoek van de amateurkunst als van het (semi-) professionele veld.

De digitale marktplaats is tevens een instrument voor het Cultuurgebouw zelf om spilfunctie in het culturele veld verder vorm te geven.

Bij het opzetten en vormgeven van de digitale marktplaats zorgt het Cultuurgebouw voor samenwerking en samenhang met vergelijkbare initiatieven van Sportservice Haarlemmermeer en een vergelijkbare site die voor het Sociaal Domein wordt opgezet (Meer voor Elkaar).

Tentoonstellingen

In het Cultuurgebouw worden, in de daarvoor geschikte ruimten, exposities gemaakt, die een breed scala aan onderwerpen tonen (beeldende kunst, vormgeving, fotografie, architectuur, erfgoed) en aansluiten bij de diverse activiteiten die in het Cultuurgebouw plaatsvinden (denk bijv. ook aan een tentoonstelling in relatie tot popmuziek, theater of poëzie). Doel is een versterking van de beleving van het Cultuurgebouw door kruisbestuivingen.

Culturele verhuur

Het Cultuurgebouw stelt zijn voorzieningen voor een cultureel (maatschappelijk) tarief beschikbaar aan amateurs en amateurkunstverenigingen uit de gemeente Haarlemmermeer, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van podia voor voorstellingen en oefenruimtes voor lokale (pop)muzikanten. Hiermee wordt mede invulling gegeven aan de gemeentelijke ambitie sleutelbeleid te ontwikkelen in de verschillende wijken van Haarlemmermeer.

Productcluster:

- programmering theater

Programmering theater

Het Cultuurgebouw realiseert een breed-georiënteerd programma van professionele en amateurvoorstellingen op het gebied van drama, cabaret & kleinkunst, muziek, muziektheater, dans, mime, poppentheater, film(huis) en video. De gekozen programmeringsmix van zowel voor een breed publiek geschikte als minder bekende, vernieuwende producties is toegesneden op wensen en verwachtingen van de diverse geledingen binnen het Haarlemmermeerse publiek.

In relatie tot de eigen programmering begeleidt, faciliteert en ondersteunt het Cultuurgebouw amateurkunst(-beoefenaars).

Naast deze algemene productcluster-omschrijving gelden voor 2015 vier specifieke uitgangspunten:

1. In dit Programma van Eisen 2015 zijn vooralsnog de kwantitatieve prestatie-eisen van de jaarschijf 2015 van het Plan van Aanpak 2010-2020 neergelegd. In het subsidieoverleg over de aanvraag 2015 (die het Cultuurgebouw medio 2014 indient) zal echter – mede op basis van de realisatiecijfers 2013 en de inmiddels beschikbaar gekomen uitkomsten van benchmarking – worden bekeken welke groei in het licht van het landelijke beeld van het prestatieniveau van cultuurinstellingen, realistisch gesproken voor 2015 haalbaar kan worden geacht.¹
2. In de formats met kwantitatieve prestatieafspraken zijn de te realiseren aantallen voorstellingen en bezoekers (als vanouds) per zaal gespecificeerd. Met het oog op (meer) flexibiliteit in de benutting van het gehele areaal aan zalen in het Cultuurgebouw en in de decentrale locaties Oude Raadhuis en de locatie in Nieuw-Vennep, heeft het Cultuurgebouw een zekere vrijheid om van deze strikte toedeling per zaal af te wijken. Bij het beoordelen in de vaststellingsfase van de geleverde prestaties zal derhalve in principe naar het totaal van de in alle zalen tezamen te realiseren/gerealiseerde aantallen worden gekeken. Voor het subsidiejaar 2015 wordt – als ontwikkelingsmodel – echter wel bekeken hoe op een zinvolle en werkbare manier de integrale kostprijs niet alleen op

¹ De prestaties van Schouwburg De Meerse worden in deze periode geacht jaarlijks kwantitatief te groeien conform het in 2010 vastgestelde Plan van Aanpak De Meerse Op Locatie 2010-2015. Omdat de realisatiecijfers van Schouwburg De Meerse in de praktijk echter achterblijven (o.a. vanwege effecten van de huidige economische situatie), is dit groeitempo inmiddels twee keer getemporeerd (via maatregel 7 in de subsidienota 2013 Schouwburg De Meerse waarbij de groeitemijn werd verlengd van 2015 naar 2020, en vervolgens bij de verlening 2014 toen de prestaties 2014 zijn geconsolideerd op het niveau 2013).

productclusterniveau, maar ook – indicatief en informatief – per zaal c.q. per locatie gespecificeerd kan worden.

3. Voor de product 'film(-huis) programmering' wordt binnen dit productcluster in ieder geval separaat de integrale kostprijs aangegeven.
4. Voorts worden, ten behoeve van de analyse van de programmerings- en exploitatieresultaten, in het jaarverslag 2015 net als voorheen de gerealiseerde aantallen voorstellingen en bezoekers per zaal gerapporteerd.

INFORMATIEBLAD Functie 2: Poppodium

Productclusters

- programmering popconcerten
- programmering dance & festivals

Programmering popconcerten

Stichting Cultuurgebouw realiseert een breed-georiënteerd programma van professionele en amateurconcerten op het gebied van popmuziek/populaire muziek in al zijn genres, stijlen en verschijningsvormen. De focus van popaanbod ligt op de doelgroep jongeren, maar stichting Cultuurgebouw richt zich (ook) met de functie poppodium op alle leeftijdscategorieën.

Programmering dance & festivals

Het Cultuurgebouw realiseert een breed-georiënteerd programma op het gebied van dance en festivals.

Voor beide productclusters geldt dat ten behoeve van de analyse van de programmerings- en exploitatieresultaten in het jaarverslag 2015 de gerealiseerde aantallen concerten/ evenementen en bezoekers per zaal worden gerapporteerd.

Productclusters

- Kunst in Onderwijs (Kunstmenu, Cultuurparcours, Kunst in Leren)
- Kunst naar Keuze (cursussen, workshops/ projecten incl. werkplaatsen)
- Cultuureducatie Cultuurgebouw

Kunst in Onderwijs

Cultuureducatie zien wij als primair middel om onze jeugd en jongeren tijdens hun schoolloopbaan kennis te laten maken met kunst en cultuur (en hun eigen talent) en hun interesse te wekken om op latere leeftijd te blijven deelnemen aan culturele activiteiten.²

Iedere leerling heeft de kans om in aanraking te komen met cultuur, te leren over en van kunst en om zich een mening te (leren) vormen over kunst en erfgoed. Binnen het productcluster Kunst in Onderwijs worden de volgende producten van Stichting Cultuurgebouw vereist: het Kunstmenu, het Cultuurparcours en Kunst in Leren. Het Cultuurgebouw benadert scholen actief met het beschikbare aanbod en de aanwezige kennis.

Kunstmenu

Het Cultuurgebouw geeft uitvoering aan het Kunstmenu. Doel van het Kunstmenu in het primair onderwijs (PO) is om iedere leerling, zowel receptief als actief, zo breed mogelijk kennis te laten maken met alle kunstdisciplines en cultureel erfgoed. Iedere leerling van de deelnemende basisscholen maakt kennis met de verschillende disciplines op het gebied van cultuureducatie.

Cultuurparcours

Het Cultuurgebouw geeft voor het voortgezet onderwijs uitvoering aan het Cultuurparcours. Cultuureducatie in het voortgezet onderwijs is een verbreding dan wel een verdieping van het aanbod in het primair onderwijs. Meer dan in het primair onderwijs wordt aandacht besteed aan reflectie en meningsvorming, aan het maken van keuzes gebaseerd op de eigen ervaringen en het ontwikkelen van een eigen smaak.

Leerlingen in het voortgezet onderwijs van de deelnemende scholen maken kennis met verschillende disciplines op het gebied van cultuureducatie. Het aanbod van het voortgezet onderwijs sluit aan op het aanbod uit het primair onderwijs (doorgaande leerlijn).

Kunst in Leren

² Hiertoe ondersteunen wij ook -buiten dit Programma van Eisen om- het OCW-programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2013-2016.

De gemeente onderkent het belang van het innovatieprogramma Kunst in Leren, dat het Cultuurgebouw in samenspraak met scholen (PO) ontwikkelt. Kern van dit aanbod is dat meer wordt ingespeeld op de behoefte en vraag van scholen om cultuureducatie tot integraal onderdeel te maken van het lesprogramma van kinderen. De inzet van kunstenaars-docenten in het onderwijs op basis van de vraag van scholen, is belangrijk.

Het Cultuurgebouw ontwikkelt samen met de scholen dienstverlening voor het onderwijs en geeft invulling aan het programma Cultuureducatie met Kwaliteit en past het Leerplankader Cultuur in de Spiegel toe.

Kunst naar Keuze

Wij zien kunst in de vrije tijd als het investeren in artistieke en persoonlijke ontwikkeling van onze inwoners, waarbij het ontwikkelen van talent en zingeving van de inwoners van Haarlemmermeer voorop staat. Bij kunst in de vrije tijd gaat het om de verdieping van cursisten op één specifieke discipline of meerdere disciplines tegelijk. Afhankelijk van de vraag, het niveau van instroom, de discipline en de wijze waarop specifieke leerstof eigen kan worden gemaakt, wordt de keuze gemaakt voor langdurige of kortdurende cursussen.

Het aanbod moet betaalbaar zijn voor al onze burgers, maar er worden wel verschillende tarieven gehanteerd voor leerlingen jonger dan 21 jaar en leerlingen ouder dan 21 jaar. We gaan ervan uit dat aanbod voor volwassenen in de vrije tijd in principe kostendekkend wordt aangeboden.

Productclusters

- Kennis en informatie
- Ontwikkeling en educatie
- Kunst en cultuur
- Lezen en literatuur

Kennis en Informatie

Het Cultuurgebouw werkt klantgericht, professioneel en richt zich op zijn positie als laagdrempelige en actuele informatiebron, waaronder verdergaande digitalisering wordt toegepast en wordt samengewerkt met andere maatschappelijke organisaties. De prestatie-indicatoren zijn onder andere: aantal uitleeningen, aantal leden, (digitale) collectie, digitale bibliotheek.

Jongeren Informatiepunt (JIP)

JIP is een landelijke organisatie. Het JIP geeft jongeren informatie en advies over werk, onderwijs, drugs, geld, wonen, rechten en plichten, seks en vrije tijd. Jongeren kunnen anoniem en gratis bij een JIP terecht met vragen. De kerntaken van een JIP zijn: informatieverstrekking en voorlichting, adviseren en doorverwijzen.

Ook JIP Haarlemmermeer voert deze taken uit. Doordat men een van de partners in het CJG-netwerk is, is JIP onderdeel van het netwerk dat Haarlemmermeer op het gebied van opvoeden en opgroeien vormt. De kerntaak 'informatieverstrekking en voorlichting' van het JIP vormt hiervoor de voornaamste overweging omdat deze aansluit op de kerntaak 'kennis en informatie' van de bibliotheek.

Ontwikkeling en educatie

Het Cultuurgebouw stimuleert taalontwikkeling en biedt in het kader van de bestrijding van lees- en leerachterstanden ondersteuning aan het onderwijs met name gericht op jeugd in een doorgaande leerlijn. Het vergroten van technische vaardigheden en het beter inhoudelijk kunnen selecteren en zoeken maakt hier structureel onderdeel van uit.

Daarnaast is het een laagdrempelige instelling die mogelijkheden biedt voor inhoudelijke verdieping, recreatie of persoonlijke ontwikkeling, onder andere door te voorzien in werkplekken voor jongeren, studenten, ouderen en zelfstandig professionals.

De prestatie-indicatoren zijn onder andere: ondersteuning aan primair, voorgezet en beroepsonderwijs, bibliotheek op School / ondersteuning schoolmediatheken, Jongeren Informatie Punt, mediawijsheid en aantal werkplekken. Het Cultuurgebouw benadert scholen actief met het beschikbare aanbod.

Kunst en cultuur

Het actieve cultuurondernemerschap kan vormgegeven worden door het organiseren van literaire activiteiten. Maar er is ook uitbreiding mogelijk met een cultureel informatiepunt, dat informatie verstrekt over lokale en regionale activiteiten om deelname aan culturele activiteiten te vergroten. Ook het ontwikkelen van activiteiten op het gebied van cultuurhistorie en cultureel erfgoed (zie functie erfgoed en architectuur). De prestatie-indicatoren zijn onder andere zichtbaar in de vorm van soort en aantal: voorlichtingsavonden, jeugdvoorstellingen, concerten, literaire diners en exposities.

Lezen en literatuur

Het Cultuurgebouw draagt zorg voor een maatschappelijke verankering van leesbevordering en houdt in zijn collectievorming en tarievenbeleid rekening met de toegankelijkheid van literatuur- ook voor laaggeletterden en niet mobiele gebruikers. Lezen wordt gestimuleerd door aantrekkelijke presentaties en goede toegang. De prestatie-indicatoren zijn onder andere: dienstverlening op maat voor speciale doelgroepen, zoals slechtzienden, niet mobiele en laaggeletterden, baby's en hun ouders intensief met boeken en voorlezen in aanraking laten komen door ze actief te binden aan de bibliotheek met het project Boekstart. Het streven is om ook de ouders lid te laten worden van de bibliotheek. Ook het stimuleren van het lezen met speciale projecten gericht op specifieke doelgroepen, zoals jeugd van 0-14 jaar behoort tot de prestatie-eisen. Het Cultuurgebouw stimuleert bovendien het lezen met speciale acties in het kader van Nationale Voorleesdagen Boekenweek, Maand van het Spannende Boek Kinderboekenweek en Nederland Leest.

Productclusters

- ToenHaarlemmermeer
- Open Monumentendag
- Activiteiten Podium voor Architectuur

Het Cultuurgebouw ontwikkelt een activiteitsaanbod en werkt daarbij samen met culturele en erfgoedpartners in Haarlemmermeer.

ToenHaarlemmermeer

Het Cultuurgebouw geeft samen met lokale erfgoedinstellingen (digitaal) toegang tot het cultureel erfgoed van Haarlemmermeer, onder andere door middel van ToenHaarlemmermeer. Deze website dient actueel gehouden te worden en naar buiten uitgedragen worden.

Open Monumentendag

Het Cultuurgebouw werkt samen met de erfgoedpartners om de publieke belangstelling en het draagvlak voor het behoud van monumenten te vergroten tijdens de Open Monumentendag.

Activiteiten Podium voor Architectuur

Het Podium voor Architectuur Haarlemmermeer en Schiphol is het lokale architectuurcentrum in Haarlemmermeer. Het Podium biedt ruimte aan debat onder bewoners, bestuurders en deskundigen over architectuur in Haarlemmermeer en genereert nieuwe ideeën over de fysieke ontwikkeling van de gemeente. Kinderen en jongeren ervaren architectuur bij workshops als 'De architect op school' en kunnen gebruik maken van professioneel lesmateriaal. Het Podium organiseert daarnaast lezingen, kinderworkshops, tentoonstellingen, debatten, excursies en rondleidingen.

Het Podium reikt tijdens nationale Dag van de Architectuur de jaarlijkse Architectuurprijs Haarlemmermeer uit.

Productclusters

- Artquake
- Kunst aan de Top

Artquake

Onder het label Artquake realiseert het Cultuurgebouw activiteiten die tot doel hebben jongeren in een atelier- en/of workshopsetting te faciliteren en te begeleiden bij het zelfstandig (dus niet in cursusverband of curriculum-gebonden) ontplooiën van activiteiten op het brede terrein van pop- en jongerencultuur. Motto is daarbij dat de jongere – gestimuleerd, geadviseerd en begeleid door de Artquake-medewerker – zelf bepaalt wat hij/zij gaat doen en hoe hij/zij dat gaat aanpakken. Het kan daarbij zowel om individuele als om groepsactiviteiten gaan.

Inhoudelijk kan het in principe gaan om elke vorm van kunst en cultuur: fotografie, kledingontwerp, muziek, dans, poëzie en proza, film/video, etc.

Voortbouwend op het Artquake-concept zoals dat in de afgelopen 17 jaar eerst zelfstandig, en later onder poppodium Duycker is ontwikkeld, zijn voor 2015 wederom prestatieafspraken m.b.t. workshops, een bootcamp, een kunstwedstrijd, jamsessies en open-podiumpresentaties gespecificeerd. Er mag echter van worden uitgegaan dat de jongeren, tezamen met de professionals van het Cultuurgebouw – en inspelend op de nu verruimde mogelijkheden tot het snel leggen van inspirerende dwarsverbanden tussen de talloze kunst- en cultuurdisciplines die in het Cultuurgebouw zijn vertegenwoordigd – het Artquake-concept met nieuwe (combinaties van) inhoud en werkvormen zullen doorontwikkelen.

Kunst aan de Top

De gemeente vindt het belangrijk dat in Haarlemmermeer bijzonder talent de kans krijgt zich zodanig te ontwikkelen dat doorstroom naar beroepsopleidingen mogelijk is. Het hoofddoel van dit productcluster is dan ook het ontdekken en stimuleren van toptalent met als kernactiviteit het verzorgen van een breed en kwalitatief hoogwaardig talentenprogramma, waarin leerlingen met een uitgesproken artistiek talent voor een van de kunstdisciplines zich kunnen ontwikkelen en voorbereiden op een toekomst als professioneel kunstbeoefenaar.

Het Cultuurgebouw ontwikkelt een breed talentenprogramma in alle disciplines voor cursisten tussen de 8 en 25 jaar. Deze cursisten volgen een persoonlijk traject waarin zij intensief begeleid worden. Naast extra lessen en workshops volgen de talenten ook een gezamenlijk traject waarin educatieve ontmoetingen centraal staan en gewerkt wordt aan optredens om zo podium ervaring op te doen. Tegelijkertijd wordt met deze optredens het talent in Haarlemmermeer zichtbaar wat een inspirerende werking voor anderen kan hebben. Toptalenten worden zo ingezet als ambassadeurs om de interesse in cultuurbeleving bij anderen te vergroten.

Voor de uitvoering van het talentenprogramma zal intensief worden samengewerkt met minimaal 2 kunstvakopleidingen. De gemeente vereist een kwalitatief hoogwaardig en breed talentenprogramma wordt opgezet voor alle disciplines en wil inzicht in de wijze waarop talenten worden gescout en wat de criteria zijn. Jaarlijks krijgen minimaal 10-20 talenten de kans om deel te nemen aan dit speciale programma.

Het is het doel van de gemeente dat minimaal 2 'talentenklassers' worden toegelaten tot het kunstvakonderwijs. Een aanvullende vereiste is dat invulling wordt gegeven aan de samenwerking met tenminste 2 kunstvakopleidingen.

Bijlage: de ontwikkelingen in het Sociaal Domein

Wat verandert er vanaf 1 januari 2015?

Zoals wij u al eerder hebben bericht wordt vanaf 1 januari 2015 een groot aantal taken naar de gemeente overgeheveld. Het betreft:

1. De volledige jeugdhulp,

Vanaf 1 januari 2015 gaat alle jeugdzorg naar de gemeente, dus ook de zorg voor jongeren en gezinnen met problemen, voor jeugdigen met een verstandelijke beperking en de jeugd-bescherming. De gemeente wil het zo organiseren dat jeugdigen en hun ouders sneller, meer in de buurt en met minder verschillende hulpverleners geholpen worden.

2. De nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Vanaf 1 januari 2015 komen ook mensen (bijvoorbeeld chronisch zieken, ouderen en mensen met een beperking) die nu nog begeleiding uit de Algemene wet bijzondere Ziektelasten (AWBZ) ontvangen naar de gemeente voor ondersteuning. Het betreft dagbesteding (zowel arbeidsmatig als niet arbeidsmatig), vervoer, individuele begeleiding en kort durend verblijf. De bedoeling van deze nieuwe wet is dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen.

3. Participatiewet

Het is niet voor iedereen vanzelfsprekend om zelf voor een inkomen te zorgen. Denk aan mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking of met problemen die hun functioneren in het dagelijks leven in de weg staan. Vanaf 1 januari 2015, worden de wetten die hier betrekking op hebben (Bijstandswet, de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening) samengevoegd tot de nieuwe participatiewet waar de gemeente verantwoordelijk voor wordt.

Bij de overdracht van deze taken wordt er fors bezuinigd door het Rijk. Dit betekent voor onze organisatie zowel inhoudelijk als financieel een grote uitdaging. De gemeente bereidt zich al enige tijd voor op de nieuwe taken en heeft hierover met vele organisaties en inwoners gesproken. Dit heeft geleid tot een gezamenlijke visie op de nieuwe taken en het koersdocument : *Meer voor elkaar* dat door de gemeenteraad in januari 2014 is vastgesteld. Haarlemmermeer kiest daarbij voor een fundamentele hervorming van het sociale domein als geheel. Om deze hervormingsambities in het sociaal domein maar ook de bezuinigingsopgave vanuit het rijk te realiseren, moeten wij zaken anders, slimmer, efficiënter en effectiever organiseren.

Wat zijn de uitgangspunten?

Het gemeentebestuur heeft met betrekking tot deze transformatie vier uitgangspunten opgesteld.

- **Eigen kracht:** Uitgaan van wat de mensen zelf kunnen. Door de toegang helder en laagdrempelig te organiseren, vinden de meeste inwoners zelf hun weg naar de juiste dienst- of hulpverlening.

- **Ondersteuning nabij:** Hulpvragen worden vaak het eerst gesignaleerd in de directe leefomgeving van mensen en soms daar ook opgelost. Wanneer dat niet het geval is, is ook de professionele hulpverlening laagdrempelig beschikbaar.
- **Ruimte voor de professionals:** Van hulpverleners wordt verwacht dat zij in staat zijn om problemen op verschillende domeinen te overzien en een integraal plan te maken. Het vergt handelingsruimte en verantwoordelijkheid van en voor professionals, met een minimum aan bureaucratie en verantwoordingslasten.
- **Ontschotting:** Eén huishouding, één plan, één regisseur

De sociale infrastructuur: 3 niveaus

De transformatie vraagt om een geheel nieuw model voor het bieden van hulp en ondersteuning aan onze inwoners. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in 3 niveaus:

Niveau 0

De inwoners van Haarlemmermeer en hun sociale netwerken vormen de basis. Zij hebben regie over hun eigen leven en zijn verantwoordelijk voor zichzelf en de mensen om hen heen. De inwoners kunnen gebruik maken van algemene voorzieningen zoals dorps- en buurthuizen, verenigingen, sportaccommodaties maar ook van lichte vormen van ondersteuning zoals bijvoorbeeld opvoedspreekuren.

Niveau 1

Als inwoners er met behulp van hun eigen netwerk zelf niet uitkomen, zorgen professionals nabij, zoals de huisarts, de school of het maatschappelijk werk voor ondersteuning op maat. Als er een bredere aanpak nodig is, bieden Sociale teams in de wijk of in het dorp uitkomst. De hulp is gericht op het versterken van de zelfredzaamheid van mensen en hun sociale netwerken.

Niveau 2

Soms is er specialistische of langdurige ondersteuning nodig. Om daar voor in aanmerking te komen is een beslissing nodig van een Sociaal team, de huisarts of andere daartoe gemandateerde professionals.

Wat betekent dit voor niveau 0: de inwoner, zijn netwerk en de algemene voorzieningen?

Veel veranderingen, maar wat betekent dit voor organisaties die nu al kwetsbare inwoners ondersteunen en voor degene, bijvoorbeeld op het gebied van sport of cultuur, die tot nu toe niet of slechts zijdelings, te maken hebben met kwetsbare mensen?

De activiteiten van onder andere uw organisatie zijn een belangrijk onderdeel van de algemene voorzieningen in niveau 0. Dit zijn alle algemeen toegankelijke functies (wat activiteiten zijn er) en voorzieningen (gebouwen, velden en openbare ruimte) gericht op het bieden van een prettig en zelfstandig leven in de Haarlemmermeer. Soms zijn deze voorzieningen gericht op een specifieke doelgroep bijvoorbeeld onderwijs of een leeftijdscategorie. Ook dient er in een aantal gevallen toegang betaald te worden. Voorbeelden van algemene voorzieningen zijn: kinderopvang, sportverenigingen, cursusaanbod, de schouwburg, het wijkcentrum, de huisarts, het winkelcentrum,

bereikbaarheid, bibliotheek, burenhulporganisaties, Sociaal cultureel werk, Sociaal Raadslieden, etc.

Wat willen we bereiken in niveau 0?

Om de nieuwe taken van de gemeente op een goede manier met minder middelen te kunnen realiseren, is naast een goede ondersteuningsstructuur voor (tijdelijk) kwetsbare mensen ook een belangrijke rol toegekend aan dit niveau 0.

Onze ambitie is dat in niveau 0, alle inwoners samen met hun eigen netwerk en de algemene voorzieningen, prettig en zelfstandig kunnen leven en actief bijdragen aan hun directe (leef)omgeving.

In wijken met veel sociale samenhang zijn inwoners zelf-/samen-redzaam en worden zij waar nodig door een goed afgestemde en georganiseerde infrastructuur van informele en professionele ondersteuning (algemene voorzieningen) ondersteund. Tevens worden in niveau 0 verbindingen gelegd tussen zorg en welzijn/sport/cultuur waardoor goedkopere arrangementen ontstaan.

Maken we dit concreet dan betekent dit dat we het volgende willen bereiken:

- het vergroten van de mogelijkheden tot ontmoeten (ontmoeten en verbinden),
- het vergroten van de kwaliteit van leefstijl zowel qua gezondheid als welbevinden (ontplooiën),
- een hogere instroom van kwetsbaren in werk (ontwikkelen en activeren),
- vergroten van de draagkracht van de inwoner en zijn netwerk (ondersteunen).

Wij zien de volgende 5 kansen en accentverschuivingen om dit te bereiken:

1. Het versterken van Informatie en advies aan de inwoners.

Zodat de inwoner in staat is om:

- a. eigen keuzes te maken
- b. zelf oplossingen te zoeken voor hun vragen en problemen
- c. andere inwoners beter te ondersteunen.

2. Het bevorderen van initiatieven en netwerken waarmee inwoners zichzelf organiseren, bijvoorbeeld op het gebied van:

- a. veiligheid (buurtwachten, Whatsapp-groepen)
- b. informele ondersteuning (telefooncirkels en andere steunsystemen)
- c. beheer van de openbare ruimte (opruimacties, adopteren van buurttuinen)
- d. 'marktplaatsinitiatieven (afhalen.nl, ruildiensten, klussendiensten)
- e. jongereninitiatieven

3. Meer focus op groepen die onze inzet het hardst nodig hebben

- a. Waarbij wij dus een groter beroep doen op eigen inzet en/of financiering bij groepen die een grotere draagkracht hebben. Bijvoorbeeld via: inkomensafhankelijke bijdrage, Haarlemmermeer Doet mee

b. **Bevorderen deelname kwetsbare groepen aan algemeen toegankelijke activiteiten (inclusiviteit). Zoals via Passend onderwijs en inclusieve activiteiten bij sport, cultuur, welzijn.**

4. **De inzet van vrijwilligers binnen (semi)professionele organisaties vergroten en daarmee de inzet van de professional effectiever maken.**

Het samenspel tussen vrijwilliger en professional wordt vergroot. Waar mogelijk laat de professional zaken over aan de vrijwilliger.

5. **Vergroten van de inzet van de economische en ruimtelijk-fysieke disciplines in het sociaal domein.**

a. **De inzet van de markt (bedrijfsleven) in het sociaal domein versterken. Door bijvoorbeeld werkplekken te creëren voor kwetsbaren of ondersteuning aan vrijwilligers/non-profitorganisaties.**

b. **Inhoudelijke bijdrages vanuit de diverse gemeentelijke beleidsdisciplines leveren bij aan het realiseren van de doelstellingen uit het sociaal domein. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de inrichting openbare ruimte, inzet van werkgevers, mobiliteit.**

Functie: poppodium

Doelstellingen cultuurbeleid	Productclusters	Kostprijs 2015	Activiteiten/prioriteiten	Kwaliteitseisen	Prestatie-indicatoren	Informatie-indicatoren
passieve participatie van bewoners in podiumkunsten	programmering popconcerten	[integrale kostprijs wordt door Cultuurgebouw aangegeven]	33 concerten club-/clubcircuit-act met in totaal 8.400 bezoekers	> conform kwaliteitscriteria vastgelegd in bedrijfs- en activiteitenplan Duycker; > aanvullende gemeentelijke kwaliteitseisen: geen	eenheid: concert aantal: 33 eenheid: bezoeker aantal: 8.400	n.t.b.
			16 concerten (inter-)nationale topact met in totaal 7.300 bezoekers	idem	eenheid: concert aantal: 16 eenheid: bezoeker aantal: 7.300	n.t.b.
			35 concerten lokale en regionale acts met in totaal 1.750 bezoekers	idem	eenheid: concert aantal: 35 eenheid: bezoeker aantal: 1.750	n.t.b.
gecombineerde actieve en passieve participatie van bewoners in podiumkunsten	programmering dance-events	[integrale kostprijs wordt door Cultuurgebouw aangegeven]	50 dance-events met in totaal 12.000 bezoekers	> conform kwaliteitscriteria bedrijfs- en activiteitenplan Duycker (maart 2010); > aanvullende gemeentelijke kwaliteitseisen: geen	eenheid: dance-event aantal: 50 eenheid: bezoeker aantal: 12.000	n.t.b.
			3 festivals met in totaal 4.500 bezoekers	idem	eenheid: festival aantal: 3 eenheid: bezoeker aantal: 4.500	n.t.b.

Functie: Bibliotheek	Productclusters	Kostentype 2019	Activiteitenprioriteiten	Kwaliteitsaanpak	Prestatie-indicatoren	Informatie-indicatoren
<p>actieve en/of passieve participatie van bewoners aan cultuur</p>	<p>Kennis en informatie - Het Cultuurgebouw wereld Mergericht en professioneel en richt zich op haar positie als laagdrempelige betaalschere en actieve informatiebron op het gebied van wetzijn, gezondheid en cultuur(historie), waaronder verdergaande digitalisering wordt toegepast en wordt samenwerkend met andere maatschappelijke organisaties.</p>	<p>Integratie strategie wordt door Cultuurgebouw aangegeven</p>	<p>Het Cultuurgebouw is minimaal 24 uur per week geopend, waarvan 650.000 leningen (incl. verlengingen) en 30.000 leden (bezoekers leningen en leden is 5%). Het Cultuurgebouw heeft een uitlenen en raadplegfunctie voor de hele gemeente.</p> <p>Het Cultuurgebouw stelt een verscheidenheid aan collectie ter beschikking en bevordert de mogelijkheid hebben in andere vestigingen te lenen.</p> <p>Het Cultuurgebouw stelt een digitale collectie beschikbaar met minimaal het landelijk ontwikkelde bestaande.</p> <p>Het Cultuurgebouw zorgt voor vraagbemiddeling door gefinancierde medewerkers in de Publieke Dienstverlening.</p> <p>De Digitale Bibliotheek / website biedt zoveel mogelijk digitale diensten als de fysieke bibliotheek 24 uur per dag 7 dagen per week met 11.000 unieke bezoekers per maand (bandbreedte 5%).</p> <p>Het Cultuurgebouw geeft middels het Jongeren Informatiepunt (JIP) informatie en voorlichting aan jongeren en bevordert de participatie van jongeren in de samenleving. Bibliotheek is met JIP aangesloten bij het CJG.</p>	<p>1. Informatie op voorstellingen worden aangeboden op basis van vraag (potentiele) gebruikers. > Iedere twee jaar voert Het Cultuurgebouw een kennisredovondsonderzoek uit op basis waarvan verbeteringen worden aangebracht. > Het Cultuurgebouw zorgt er voor dat medewerkers zo flexibel mogelijk ingezet kunnen worden, zodat ingespeeld kan worden op een wijzigende vraag van</p> <p>1. Het JIP is aangesloten bij de CJG-netwerkorganisatie en is geïntegreerd in het CJG. 2. De nabijgelegenheid van JIP onder jongeren is 2-3%. 3. JIP en gemeente hebben per kwartaal structureel een voorleggingsoverleg. 4. JIP begeleidt minimaal twee stagiaires per jaar. één stagiaire die onderzoek bij reguliere vertaalmiddelen, de andere stagiaire doet een onderzoekrapport.</p>	<p>235-400 jaar week open 600.000 uitleningen per jaar 30.000 leden</p> <p>C-OPT profiel en scorepercentage van collectie is 12% per jaar</p> <p>Overzicht bestaande VOB</p> <p>Aantal vragen + soort vragen</p> <p>11.000 unieke bezoekers</p> <p>1. Inzet van 16 productieve uren per week, waarmee het JIP gedurende het gehele kalenderjaar bemand is. 2. Het JIP onderhoudt een actuele informatiebank. 3. Minimaal twee maal per week 'live' spreker gedurende het hele jaar door. 4. Uitvoering van diverse activiteiten en projecten naar eigen invulling om inhoud te geven aan de informatie- en adviesfunctie. 5. Uitvoering van 2 trajecten 'peer-educator' per jaar, met een inzet van maximaal 104 productieve uren per traject (4 u p/w x 20 wkn).</p>	<p>Openingsgevoel, aantal uitleningen, aantal leden</p> <p>Toepassing C-Opt en scorepercentage</p> <p>Verantwoording bestaande</p> <p>Aantallen en soort vraagbestedingen</p> <p>Aantal unieke bezoeken per maand</p> <p>1. Inhoudelijke beschrijving van de uitgevoerde activiteiten en projecten + de daarbij horende factische informatie over het aantal gehouden activiteiten, het aantal deelnemers en/of bezoeken. 2. Bedrijfs- en managementinformatie over: totaal aantal gestelde vragen (via spreker, telefoon en afha), de onderwerpsinhoud van het contact, het aantal bezoekers van de site -waaronder het aantal unieke bezoekers-, aantal bezoekers van het spreker, aantal overige contacten -social media-, informatie over toegelaten/voorzets van de client, indien van toepassing: aantal doorverwijzingen. 3. Inhoudelijk verslag over de stagebesteding. 4. Een overzicht van verzoeken en behoeften van jongeren op het gebied van wonen, werken, vrije tijd, seks, drugs, onderwijs, rechten en plichten en hulpvraag. Hierin gemiddeld rapporteert JIP over trends en ontwikkelingen en geeft het de gemeente op dit vlak advies en verbetervoorstellen. 5. De resultaten van een 3-jaarlijkse te houden nabijgelegenheids-onderzoek (laatst gehouden onderzoek: 2014)</p>
<p>actieve en/of passieve participatie van bewoners aan cultuur</p>	<p>Ontwikkeling en Educatie - Het Cultuurgebouw biedt in het kader van de bestrijding van lees- en leesachterstanden ondersteuning aan het onderwijs met name gericht op jeugd (0-12 jaar). Medewerking gericht op het vergroten van technische vaardigheden en het beter inhoudelijk kunnen selecteren en zoeken maakt hier structureel onderdeel van uit.</p>	<p>Integratie strategie wordt door Cultuurgebouw aangegeven</p>	<p>Het Cultuurgebouw blijft ondersteuning aan de VLE, het primair, voortgezet en beroepsopleidings en bereikt daarmee 23 voorkeuze voorzieningen en 80 PO, 6 VO en 1 MBO abonnementen.</p> <p>Het Cultuurgebouw geeft centraal uitvoering aan het project de Bibliotheek op School (BOS). Hiermee wordt het leerproces voor de leerlingen verrijkt. Daarnaast wordt de samenwerking tussen bibliotheek, onderwijs en gemeente verbeterd.</p> <p>Het Cultuurgebouw biedt het onderwijs ondersteuning met advies over opzet en inhoud van schoolmedialen, en er zijn minimaal 80 scholen die om advies vragen (bandbreedte 6%).</p> <p>Het Cultuurgebouw biedt etaliermogelijkheden door middel van 80 werkplekken met gratis toegang tot digitale bestanden en internet voor studie en beroep.</p> <p>Het Cultuurgebouw heeft een aanbod op het gebied van Medewerking in samenwerking met lokale partners.</p> <p>Het Cultuurgebouw ontvangt in het kader van leesbevordering 46 groepen van het PO en bereikt 1.350 leerlingen (bandbreedte 6%) en verzorgt op een laag niveau voor het VO.</p>	<p>Het Cultuurgebouw organiseert in samenwerking met lokale partners 80 culturele activiteiten die verspreid over vestigingen plaatsvinden (bandbreedte 6%).</p>	<p>23-4VE abonnementen en 60 PO abonnementen en 7 VO en 1 MBO</p> <p>Maken van de resultaten: In 2016 neemt 19% / nemen 3100 leerlingen deel aan BOS</p> <p>80 scholen vragen om advies</p> <p>80 werkplekken</p> <p>Cursussen medewerking, zoals De Breedste Leerdag</p> <p>46 groepen PO met 1.350 leerlingen + aanbod voor VO op aanvraag</p>	<p>Aantal abonnementen, aantal en soort project- en leesbevorderingscollecties</p> <p>Doorgaande leerlijn voor leerlingen (groep 1 t/m 8) en een betere leeromgeving, meer plezier in lezen en minder uitval en laagleesbaarheid (hogere scores op begrijpend lezen). Aantal deelnemende leerlingen</p> <p>Aanbod deskundigheidsbevordering voor ouders, leraren en leerkrachten en afname aantallen.</p> <p>Aantal publieke werkplekken</p> <p>Aanbod cursussen medewerking</p> <p>Aantal groepsbezoeken per leerjaar en soort aanbod.</p>
<p>actieve en/of passieve participatie van bewoners aan cultuur</p>	<p>Kunst en Cultuur - Het Cultuurgebouw ontwikkelt een activiteiten aanbod en werkt daarbij samen met culturele partners in Hartememmoor.</p>	<p>Integratie strategie wordt door Cultuurgebouw aangegeven</p>	<p>Het Cultuurgebouw organiseert in samenwerking met lokale partners 80 culturele activiteiten die verspreid over vestigingen plaatsvinden (bandbreedte 6%).</p>	<p>Het Cultuurgebouw organiseert in samenwerking met lokale partners 80 culturele activiteiten die verspreid over vestigingen plaatsvinden (bandbreedte 6%).</p>	<p>80 culturele activiteiten aantal bezoekers, samenwerking culturele partners en andere instanties.</p>	<p>Aantal en soort activiteiten en aantal (unieke) bezoekers. Verslag over aanbod en verantwoording over samenwerking en afstemming en andere instanties</p>
<p>actieve en/of passieve participatie van bewoners aan cultuur</p>	<p>Lezen en Literatuur - Het Cultuurgebouw draagt zorg voor een maatschappelijke verankering van leesbevordering en houdt in haar collectievering en tarievenbeleid rekening met de toegankelijkheid van literatuur, ook voor laaggeletterden en niet mobiele gebruikers.</p>	<p>Integratie strategie wordt door Cultuurgebouw aangegeven</p>	<p>Het Cultuurgebouw biedt toegang tot de hele collectie van Bibliotheek Hartememmoor en collecties van andere bibliotheken in Nederland via 'Aanvragen'.</p> <p>Het Cultuurgebouw biedt een dienstverlening op maat voor speciale doelgroepen, zoals slachtoffers, niet mobiele en laaggeletterden en levert minimaal 4 diensten.</p> <p>Bibliotheek Hartememmoor regelt centraal het baby's en hun ouders interactief met boeken en voorlezen in samenwerking komen door zo actief te binden aan de bibliotheek met het project Boekstart. Het zitven is en ook de ouders lid te laten worden van de bibliotheek.</p> <p>Het Cultuurgebouw stimuleert het lezen met speciale projecten gericht op specifieke doelgroepen, zoals jeugd van 0-14 jaar en bereikt daarmee 3.850 jeugdleden (bandbreedte 6%).</p> <p>Het Cultuurgebouw stimuleert het lezen met speciale acties in het kader van Nationale Voorleesdagen Boekenweek, Maand van het Spannende Boek, Kinderboekenweek, Nederland Leest.</p>	<p>Het Cultuurgebouw organiseert in samenwerking met lokale partners 80 culturele activiteiten die verspreid over vestigingen plaatsvinden (bandbreedte 6%).</p>	<p>Aanvragen is mogelijk</p> <p>Aantal speciale voorzieningen voor speciale doelgroepen</p> <p>60% van de ouders die zijn uitgeroepen om het Boekstart-koffertje op te halen, doet dit ook. Samenwerking met CJG.</p> <p>3.850 jeugdleden</p> <p>Aantal acties + meetbaar gebruik</p>	<p>Aanvraagdienst service</p> <p>Aantallen voorzieningen, zoals Book aan Huis service, Aangepast Lezen, Leeskingservice en het Meelbijk Lezen Plein.</p> <p>Aantal inschrijvingen Boekstart en aantal uitleningen Boekstartproducten. Samenwerking met het CJG</p> <p>Aantallen jeugdleden.</p> <p>Aantal acties en gebruik van acties in zoverre te maken.</p>

functie: Talentontwikkeling

Doelstellingen cultuurbeleid	Productclusters	Kostprijs 2015	Activiteiten/prioriteiten	Kwaliteitseisen	Prestatie- indicatoren	Informatie-indicatoren
actieve participatie van jongeren van 12 t/m 18 jaar in kunst en cultuur	Artquake	[integrale kostprijs wordt door Cultuurgebouw aangegeven]	100 workshops met in totaal 3.000 deelnemers 1 kunstwedstrijd met 500 deelnemers/bezoekers 10 jamsessies met in totaal 500 deelnemers/bezoekers 10 open podium-evenement met in totaal 2.000 deelnemers/bezoekers	> conform kwaliteitscriteria bedrijfs- en activiteitenplan Artquake; > aanvullende gemeentelijke kwaliteitseisen: geen idem idem idem	eenheid: workshop aantal: 100 eenheid: kunstwedstrijd aantal: 1 eenheid: jamsessie aantal: 10 eenheid: open podium evenement aantal: 10	aantal deelnemers aantal deelnemers/bezoekers aantal deelnemers/bezoekers aantal deelnemers/bezoekers
Talentontwikkeling jongeren	Kunst Aan De Top	[integrale kostprijs wordt door Cultuurgebouw aangegeven]	>Het verzorgen van een talentenprogramma, waarin leerlingen in de leeftijd 8-25 jaar met een uitgesproken talent voor een van de kunstdisciplines zich kunnen ontwikkelen en voorbereiden op een toekomst als professioneel kunstbeoefenaar.	>Breed talentenprogramma van hoge kwaliteit voor alle disciplines. >Jaarlijks participatie van 10- 20 jongeren. >Samenwerkingsovereenkomst met minimaal 2 kunstvakopleidingen. >Bevorderen kruisbestuiving tussen disciplines. >Inzetten talenten als ambassadeurs voor cultuurbeleving.	Deelname voor het eerste jaar 10 jongeren.	> Jaarlijks worden minimaal 2 talentenklassers toegelaten tot het kunstvakonderwijs.> Samenwerkingsovereenkomst met minimaal 2 kunstvakopleidingen. >Percentage eigen inkomsten.

Functie: Erfgoed en Architectuur

Doelstellingen Cultuur	Productclusters	Kostprijs 2015	Activiteiten/prioriteiten	Kwaliteitseisen	Prestatie-indicatoren	Informatie-indicatoren
actieve en/of passieve participatie van bewoners aan cultuur/ activiteiten op gebied van cultuurhistorie	Het Cultuurgebouw ontwikkelt een activiteiten aanbod en werkt daarbij samen met erfgoedpartners in Haarlemmermeer.	<i>[integrale kostprijs wordt door Cultuurgebouw aangegeven]</i>	ToenHaarlemmermeer		Minimaal 6.500 bezoekers van portal www.toenhaarlemmermeer.nl	Wijze van toegang en aantal (unieke) bezoekers / gebruikers.
actieve en/of passieve participatie van bewoners aan cultuur	Podium voor Architectuur	<i>[integrale kostprijs wordt door Cultuurgebouw aangegeven]</i>	Ontwikkelen van expeertmeetings, lezingen, workshops, educatieve activiteiten op gebied van landschap, architectuur, stedebouw en leefomgeving. Doelgroep: zowel professionals als bewoners, van jong tot oud. Onderhouden van website		9.000 bezoekers en 26.000 website bezoekers	Aantal en soort activiteiten en aantal bezoekers. Veelzijdig aanbod + samenwerking en afstemming

Functie: Cultuuronderwijs						
Doelstellingen cultuurbeleid	Productclusters	Kostprijs 2015	Activiteiten/prioriteiten	Kwaliteitseisen	Prestatie-indicatoren	Informatie-indicatoren
actieve en/of passieve participatie van bewoners aan cultuur	Kunst in Onderwijs > De persoonlijke ontwikkeling van kinderen en jongeren stimuleren door middel van cultuureducatie, waarbij het PO aanbod en het VO aanbod op elkaar aansluiten en er sprake is van een doorlopende leerlijn. > Verbinden van culturele aanbieders en scholen.	[integrale kostprijs wordt door Cultuurgebouw aangegeven]	Kunstmenu > Ontwikkelen en coördineren van het Kunstmenu voor 66 PO scholen in Haarlemmermeer ten behoeve van het bemiddelen van 15.000 PO leerlingen (bandbreedtes 5%). > Het Cultuurgebouw biedt 2 activiteiten per discipline aan ten behoeve van het basisaanbod Kunstmenu. > Bemiddeling tussen culturele aanbieders en 66 PO scholen in Haarlemmermeer. > Actief inspelen op vraag scholen	> Waar mogelijk wordt samengewerkt met andere instellingen om overlap in aanbod te voorkomen en middelen efficiënt in te zetten. > Het Cultuurgebouw adviseert gemeente over eventuele aanpassingen KM op basis van de vraag van scholen > De lessen worden gegeven door (op hun vakgebied) gediplomeerde docenten. > Het Cultuurgebouw zorgt er voor dat docenten zo flexibel mogelijk ingezet kunnen worden, zodat ingespeeld kan worden op een wijzigende vraag van gebruikers. > Ieder jaar voert het Cultuurgebouw een klanttevredenheidsonderzoek uit op basis waarvan verbeteringen worden aangebracht. > Ieder jaar wordt het Kunstmenu geëvalueerd.	Bereik 16.000 leerlingen PO	> Jaarplan: aantallen scholen en leerlingen. > 15.000 leerlingen nemen minimaal 2x per jaar deel aan een activiteit van het kunstmenu > Uitkomsten twejaarlijks tevredenheidsmeting > Aantallen afgenomen programma's op maat en informatie over de inhoud van de programma's (welke activiteiten, welke disciplines, hoeveel, deelnemers per programma, etc.) > Aantallen afgenomen standaard programma's (welke activiteiten, welke disciplines, hoeveel, deelnemers per programma, etc.)
			Cultuurparcours > Ontwikkelen en coördineren van het Cultuurparcours voor 7 VO scholen in Haarlemmermeer ten behoeve van het bemiddelen van 5.000 VO leerlingen (bandbreedtes 5%). > Het Cultuurgebouw aanbod 1 activiteit per discipline ten behoeve van het basisaanbod Cultuurparcours. > Bemiddeling tussen culturele aanbieders en 7 VO scholen in Haarlemmermeer.	> Waar mogelijk wordt samengewerkt met andere instellingen om overlap in aanbod te voorkomen en middelen efficiënt in te zetten. > Het Cultuurgebouw adviseert de gemeente over evt aanpassingen CP op basis van de vraag van scholen > De lessen worden gegeven door (op hun vakgebied) gediplomeerde docenten. > Het Cultuurgebouw zorgt er voor dat docenten zo flexibel mogelijk ingezet kunnen worden, zodat ingespeeld kan worden op een wijzigende vraag van gebruikers. > Ieder jaar voert het Cultuurgebouw een klanttevredenheidsonderzoek uit op basis waarvan verbeteringen worden aangebracht. > Ieder jaar wordt het Cultuurparcours geëvalueerd.	Bereik 5.000 leerlingen VO	> Jaarplan: aantallen scholen en leerlingen. > 5.000 leerlingen nemen minimaal 1x per jaar deel aan een activiteit van het cultuurparcours > Uitkomsten twejaarlijks tevredenheidsmeting > Aantallen afgenomen standaard programma's (welke activiteiten, welke disciplines, hoeveel, deelnemers per programma, etc.) > Aantallen afgenomen op maat programma's (welke activiteiten, welke disciplines, hoeveel, deelnemers per programma, etc.)
			Kunst In Leren > Uivoeren van programma Kunst in Leren in directe relatie met de scholen, waarvan minimaal 1 speciaal onderwijs	> Kunst in Leren speelt direct in op vraag van scholen en wordt gemonitord op effecten	Bereik: volgens projectplan	> Bijdrage aan doelstellingen van projectplan en aansluitend bij landelijke actoren als Cultuur in de Spiegel.
actieve en/of passieve participatie van bewoners aan cultuur	Kunst naar Keuze > Versterken van de culturele en economische aantrekkingskracht door inzet van kunst en cultuur; cultuur is de geur kleur en smaak van wat er in onze gemeente gebeurt. > Aanwezigheid van een goed en breed cultureel aanbod. > Ruimte voor creativiteit met een gezonde mix van allerlei schakeringen; laagdrempelig tot experimenteel. > Inzetten op versterken van het culturele klimaat, waaronder educatieve activiteiten.	[integrale kostprijs wordt door Cultuurgebouw aangegeven]	Cursussen > Ontwikkelen, organiseren, uitvoeren van cursussen verdeeld over de gebieden digitale media, muziek, beeldende kunst, theater, dans, musical, architectuur en schrijven met een onderscheid tussen <21 en >21 jaar. > Actief zoeken naar samenwerkingsmogelijkheden en samenwerking realiseren met minimaal 4 bedrijven (incl. workshops).	> Het aantal lessen en cursussen per discipline wordt door Het Cultuurgebouw bepaald op basis van de vraag van (potentiele) gebruikers. > Waar mogelijk wordt samengewerkt met andere instellingen om overlap in aanbod te voorkomen en middelen (geld, accommodaties, personeel, etc.) efficiënt in te zetten. > De lessen en cursussen worden gegeven door (op hun vakgebied) gediplomeerde docenten. > Het Cultuurgebouw zorgt er voor dat docenten zo flexibel mogelijk ingezet kunnen worden, zodat ingespeeld kan worden op een wijzigende vraag van gebruikers. > Ieder jaar voert het Cultuurgebouw een klanttevredenheidsonderzoek uit op basis waarvan verbeteringen worden aangebracht.	5.500 - 6.500 deelnemers. 26.000 bezoekers (bandbreedte 5%). 4 bedrijven met actieve kunstbeoefening.	> Jaarplan: aantal cursussen en deelnemers (binnen bandbreedte) > Uitkomsten twejaarlijkse tevredenheidsmeting > Aantal en soort samenwerkingsverbanden
			Workshops / projecten (incl. werkplaatsen) > Ontwikkelen, organiseren, uitvoeren van workshops, etc. verdeeld over de gebieden digitale media, muziek, beeldende kunst, theater, dans, musical, architectuur en schrijven. > Actief zoeken naar samenwerkingsmogelijkheden en samenwerking realiseren met minimaal 4 bedrijven (incl. cursussen).	> De workshops worden gegeven door (op hun vakgebied) gediplomeerde docenten. > Workshops worden in groepsniveau gegeven, waarbij het kan gaan om besloten groepen of vrije inloop. > Workshops kunnen in samenwerking met andere partijen worden georganiseerd die ook (financiële) middelen inzetten.	Tenminste 34 workshops en projecten (bandbreedte 5%)	> Jaarplan: aantal workshops en deelnemers (binnen bandbreedte) > Uitkomsten twejaarlijks tevredenheidsmeting > Aantal bedrijven met actieve kunstbeoefening > Aantal en soort samenwerkingsverbanden